

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Mayer Jenő.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 32— K
Félévre — — — — 16— K
Negyedévre — — — 8— K
Egy hóra — — — — 2-70 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
:: :: detési irodák. :: ::
Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. n. 5 órakor

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 168. szám.

Szerda, július 25.

Az oroszok menekülése Galiciából.

A pár nap előtt megindított ellen-offenzívánk diadalmasan halad előre. A sajtószállásról ma megérkezett a Tarnopol visszafoglalásáról szóló hír. Eszerint a német csapatok elfoglalták Tarnopolt, ugyanekkor pedig a mi csapataink Stanislauba vonultak be. Tarnopolból való távozásuk előtt az oroszok egymás ellen a város utcáin véres harcokat vívtak, a kormányhü és a forradalmi érzelmű ezredek egymást pusztították.

Budapest, július 25. Délutáni távirat.
Osztrák-magyar csapatok elfoglalták Stanislaut, német csapatok pedig Tarnopolt.

Utcai harcok Tarnopolban. Orosz ezredek egymás ellen.

Bécs, július 25. Délutáni távirat. Tarnopol utcáin véres harcok voltak a kormányhü orosz csapatok és a lázadó orosz ezredek között. A város lakossága a környékbeli falvakban és erdőkben rejtőzött el.

A sajtószállítás délelőtti jelentése.

Budapest, július 25. Délutáni távirat. A sajtószállásról jelentik:

Csapatunk elfoglalták Nadvornát. A szövetséges csapatok közelednek Buczacshoz.

Az entente-sajtó is élénken foglalkoztatják galíciai sikereink. Párisi lapok már arról írnak, hogy ha seregeinknek sikerül leszállani a Szereth-völgyébe, veszélyben forog az egész orosz Dnyeszter-hadsereg. Minden jel arra vall, hogy nincs messze az idő, amikor az orosz végkép kitakarodik Galiciából.

Az orosz eseményekről legújabb hireink a következők:

Budapest, július 25. Délutáni távirat. Sajtószállásról jelentik:
Francia lapvélemények offenzívánkról.

Francia lapvélemények offenzívánkról.

Genf, július 25. Délutáni távirat. A Matin írja: Kétségtelen immár, hogy az ellenség a Dnyesztertől északra és délre támad. A támadás jelentősége elvitathatatlan. Az ellenség sikerét az oroszok esetleg drágán megfizethetik, mert ha az ellenség leszáll a Szereth völgyébe, veszélyben forog az egész orosz Dnyeszter-hadsereg.

A párisi Journal jelenti:
Az Albrecht herceg hadcsoportjához tartozó tizenhatodik német hadosztályt kétszázötven automobilon a nyugati harctérről a galíciai Rohatynba szállították.

Kerenszki — Oroszország ura.

Terjed az anarchia az orosz hadseregben.

Az orosz eseményekről szóló mai távirataink szerint Kerenszki diktatúrája megvalósult. Ugyancsak oroszországi távirat azonban már gyors végét is jósolja váratlan nagy hatalomra kapásának épügy, mint ahogy offenzívája is gyorsan befejeződött. Az orosz hadseregben teljes az anarchia és az orosz fővárosban egész sereget kellett összpontosítani nagy tüzéséggel a rend biztosítása végett.

Az oroszországi belső zavarokról az alábbi táviratokat kaptuk:

Angol lapok az oroszországi helyzetről.

London, július 24. A Daily Chronicle jelenti Szentpétervárról: Szentpétervár valósággal várhoz hasonló, amely minden pillanatban várja az ellenség felvonulását. A városban 1200 ágyút vonultattak fel, 50.000 főnyi

katonaság és 12.000 kozák áll készenletben. Kerenszki diktatúrája megvalósul.

A Daily News jelenti Szentpétervárról: A rigai garnizóban nagy a nyugtalanság. Biztos hírek keringenek arról, hogy Lenin az északi hadsereghöz Rigába menekült.

A Daily Mail jelenti:
Nemcsak a harctéren, hanem a front mögötti tartalék gyűjtőhelyeken is, különösen a fiatalabb korosztályok megtagadják a parancsok teljesítését.

A Morning Post levelezője első ízben ír az orosz hadseregben mutatkozó veszedelmes bomlási processzusról. Azt mondja, hogy csak a szövetségesek gyors nyilatkozata, amely szerint Oroszország hadicéljait minden beavatkozás nélkül elfogadják, mentheti meg Oroszország helyzetét a demokráciának.

Páris, július 24. A Petit Parisien jelenti Szentpétervárról: A szocialista miniszterek kartársaiknak ma ultimátumot adták át, amelyben a köztársaság kikiáltását, az ellenforradalom letörését

és az illoyális tábornokok elcsapatását követelik.

Szentpétervár, július 24. A szentpétervári alumíniumgyárat felgyújtották.

Stockholm, július 25. Délutáni távirat.

Alexandrov maximalista ma hirtelen visszautazott Szentpétervárra. Elutazása előtt kijelentette, hogy Kerenszki diktatúrájának nemsokára épügy vége lesz, mint amilyen gyorsan befejeződött offenzívája.

Kerenszki nyilatkozik.

Szentpétervár, július 25. Délutáni távirat. Kerenszki a frontról visszatérve fogadta a sajtó képviselőit és azoknak a következőket mondotta:

A legelső feladat a hatalom koncentrációja és egységesítése. A kormány célja, hogy az államot a bomlástól és anarchiától megvédje és a hadsereget megmentse. A kormány meg fogja menteni Oroszországot, szükség esetén várrel és vassal fogja összekovacsolni az orosz agységet. Az egyetlen szükségesség, hogy a visszavonulást feltartóztassuk, a gazdasági zavarokat megszüntessük és az ország pénzügyi viszonyait helyreállítsuk.

A helyzet a fronton nagyon komoly. A kormány mindenestre megteszi kötelességét.

A német császár a galíciai fronton.

Berlin, július 25. Délutáni távirat. A Wolf-ügynökség jelenti:

A német császár ma reggel megérkezett a galíciai arcvonalra és meglátogatta a Szereth mentén harcoló csapatokat. Lipót bajor hercegnek és Hoggmann vezérkari főnöknek a Pour le merite rendjelet adományozta.

Az entente párisi konferenciája.

Genf, július 25. Délutáni távirat. Párisban ma megkezdődött az entente konferenciája, amelyen válaszolni fognak Michaelis kancellár beszédére.

Páris, július 24. Havas jelentés. Lloyd George és Sonnino ideérkeztek. Lloyd George délután tanácskozott Ribotval, aki később Sonninot fogadta.

Genf, július 25. Délutáni távirat. Az Echo de Paris jelenti:

Lloyd George ma a hadműveletekről tanácskozott Ribot miniszterelnökkel.

London, július 24. A szentpétervári munkástanács delegáltjai megérkeztek Londonba. Innen Párisba mennek.

Délelőtti távirataink galiciai előnyomulásunkról.

A sajtószállítás jelentése.

Budapest, július 24. A sajtószállításról jelentik: A szövetséges csapatok a Zlota-Lipa és a Szereth között délfele előretörve alig egy napra járó földre vannak a Monaszterriszka—Buczacz vonaltól. Az orosz front az Erdős Kárpátokban szintén kezd letöredezni.

A Wolf-ügynökség jelentése.

Berlin, július 24. A Wolf-ügynökség jelenti huszonnegyedikéről: Az oroszok visszavonulása mind nagyobb méreteket ölt. A Kozovo—Tarnopol vasútvonalától délre az ellenség ellentállását súlyos veszteségükkel megtörtük.

Huszonharmadikán délután széles fronton átkeltünk a Likva folyón. Hallcsotelfoglaltuk, a Bisztricza—Solotvinszka vonalat átléptük. Kozova pályaudvarán tizenöt, egy közeli erdőben pedig 6 darab harmincas ágyút zsákmányoltunk, ezeken kívül pedig egy legnehezebb kaliberű löveget. A felszabadított területeken óriási élelmiszerraktáraktól eltekintve dus aratás és rengeteg marhahalom jutott a szövetségesek kezére.

Huszonnegyedikén a reggeli óráktól kezdve pergőtűz irányul a Rimnicul tortolata ellen.

A Wolf-iroda esti jelentése.

Berlin, július 24. A Wolf-iroda jelenti kedd estéről:

Flandriában erős tüzharc.

Keletgaliciában a Szereth és a Kárpátok közt széles fronton követjük a hátráló ellenfelet. A Kárpátokban a Susita és Putna völgyben a nap folyamán harcok voltak, amelyek az ellenségnek helyi előnyöket szereztek.

A bolgár vezérkar jelentése.

Szófia, jul. 24. A vezérkar jelenti: Huszonnegyedikén a Szerethnél csapataink szakaszán heves tüzharc.

Az orosz vezérkari jelentése.

Stockholm, július 24. Az orosz vezérkar jelenti huszonharmadikáról:

Krevo falunál támadást kezdtünk és az ellenség állásainak egy részét megszállottuk. Az esetleges siker továbbfejlesztésére egyes osztagoknak erkölcsi gyöngesége és az áthatatóságban való hiánya káros befolyást kezdett gyakorolni. Doli alezredest, a hadosztály vezérkari főnökét, aki a csapatok között a rendet helyreállítani igyekezett, meggyilkolták.

tagolva ötször vezettek támadásra vonalaink ellen, amelyeket teljesen megtartottunk. Az ellenség kemény közelharcok után rettenetes veszteségekkel hátrálni kényszerült. Az oroszok délelőtt Krevnonál is 5 kilométer szélességben újabb rohamot intéztek, de visszavertük őket. Krevno falu ismét a kezünkben van. Az ellenség Smorgontól délre összesen 8 hadosztályt vetett harcba. A halottakból és a foglyok utján megállapíthattuk, hogy ezeknek csak roncsaik tértek vissza.

Böhm Ermolli vezérezredes hadseregpartja: Keletgaliciában hadműveleteink stratégiai hatása mind nagyobb arányú lesz. Az északi Kárpátokig 250 km szélességben előnyomulunk. Diadalmas hadtesteink Tarnopoltól délre kiküzdötték a Szerethen való átkelést. Trembowlánál az oroszok kétségbeesett tömegtámadásait visszavertük. Podhajcen, Halicsen és a Bisztricza—Solotvinszka vonalain áthaladtunk. A zsákmány eddig át sem tekinthető. Több hadosztály 300—3000 foglyot jelent. Számos nehéz ágyú, köztük legnagyobb kaliberű is, élelmi és lőszerrel telt vonatok, páncélvonatok és motorokocsik, valamint sátrak fejlesztett visszavonulásról tanuskodnak.

József főherceg vezérezredes arcvonala: Az északi szárny csatlakozott a Dnyesztertől délre megkezdett mozdulathoz. Az egész arcvonal mentén erős az ellenség tevékenysége. A Bisztricza mindkét oldalán és a Tölgyeszorosától délre visszavertük az oroszok előretöréseit. A Troius és a Putna között fokozott tüzelést széles szakaszokon az oroszok és románok arra irányuló kísérletei követték, hogy támadásra törjenek előre. Védőtűzhatusunk az ellenséget csaknem mindenütt árkaiban lekötve tartotta. Ahol kimerészkedett, ott visszavertük. Ma reggel új harcok lobbantak fel.

Mackensen vezértábornagy hadseregpartja: A Putna és a Szereth mentén is jelentékeny erőre kapott a tüzharc. Orosz-román rohamcsapatok több ízben támadásra indultak, amely már zárótűzünkben összeomlott.

Macedon arcvonal:

A helyzet változatlan. — Ludendorff.

— **Katonai kitüntetések.** A király megparancsolta, hogy az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásuk elismeréséért *Hartzer* Ferenc 29. gy-ezredbeli századosnak és *Rositz* Ferenc 29. gy-ezredbeli főhadnagynak a legfelső dícsérő elismerés a kardok egyidejű adományozása mellett újlag, *Draskovich* Frigyes 29. gy-ezredbeli századosnak pedig első ízben tudtul adassék.

— **Eltűnt vagy hadifogságban levő katonák bejelentése.** A háború hosszú tartama alatt rendkívül megszorodott az eltűntek és fogságba kerültek száma, akiknek sorsa bizonytalanra vált. Ezeknek felkutatásával most kell foglalkozni, amíg a szükséges nyomozás céljaira a harctéren működő katonai parancsnokságok és intézmények igénybevehetők. Az erre vonatkozó belügyminiszteri rendelet folytán a városi hatóság felhívja mindazon nagybecserű lakosokat, akik eltűnt, vagy hadifogságba került hozzátartozóik után érdeklődni akarnak, hogy naponta d. e. 9 és 12 óra között jelentkezzenek *Giffinger* Zsigmond városi aljegyző irodájában és hozzák magukkal a hadifoglytól vagy eltűnttől kapott utolsó írásbeli értesítésüket.

— **Katonai ellenőrző bizottságok létesítése.** Az új alkalmassági fokozatok. Minthogy a három esztendő háború alatt a mögöttes országrészekben az állománykimutatás sok eltérést mutat, Hazai Samu báró, a pótlási ügyek főnöke elrendelte az összes emberek ellenőrző szemléjét. Az ellenőrző bizottságok — mint a Külügy-Hadügy írja — júlistól kezdve minden hónap 3-án tartják meg az ellenőrzést. — Új alkalmassági fokozatokat állapított meg a hadvezetőség; a következőket: A) Alkalmos, tovább szolgáltni köteles, esetleg egészségügyi (vonatonál, élelmezésnél) szolgálatra alkalmazandó. B) Segédszolgálatra mint... írnök, mesterember, küldőnc stb. alkalmas, esetleg „országálatra utalva” hozzáfűzéssel. C) Rokkant nép

HIREK.

— Hivatalos jelentések július hó 24-ikéről.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentést kaptuk a harctéri eseményekről:

A vezérkar főnöke jelenti:

Keleti harctér:

Lipót bajor herceg hadseregarcvonala: A Tarnopoltól nyugatra aratott győzelem megtörte az oroszok ellenállását a Szereth alsó folyása és a Tatarhágó között. Német csapatok Trembowlától északra elérték a Szereth keleti partját. Azok az orosz tömegek, amelyeket ott eléjük vetettek, ezen az eredményen misem változtattak. Osztrák-magyar hadosztályok harcok közben áthaladtak Podhajce területén. A szövetségesek a Dnyeszter mindkét oldalán is megkezdtek az ellenség sarkában az előnyomulást. Az események forgatagában még mindig lehetetlen a foglyok számát és a mindenféle fajta zsákmány tömegét megállapítani és mindazt elrendezni és biztonságba helyezni, amit az oroszok a harci zóna menekülésszerű kiürítése közben ott-hagyni kényszerültek.

József főherceg vezérezredes hadseregarcvonala: Az orosz hadvezetéség említésre méltó szívóssággal tesz kísérleteket arra, hogy megvert keletgaliciai seregeit a keleti arcvonal más frontszakaszain változó terjedelmű támadó vállalkozásokkal tehermentesítse. A Kárpátokban elsősorban részleges előretörésekkel akarták ezt a célt elérni. A hármasszázhatáron, a Tölgyes területén és a Cassinu- és Putnavölgy között ilyen előretörést visszavertünk. Az oroszok ma reggel a Putna-ölgytől északra román zászlóaljakkal egyetemben ismét támadásba fogtak.

Mackensen vezértábornagy hadseregpartja:

Az orosz-román támadások román területen már a tüzéség tüzeiben összeomlottak.

Olasz harctér:

A Karszt-fensíkon és Vodicénél az ágyúk időnként nagyobb tevékenységet fejtettek ki.

Délkeleti harctér:

Semmi újság.

A német nagyfőhadiszállítás jelentései:

Nyugati harctér:

Rupprecht trónörökös hadseregpartja: Flandriában a tüzéségi csata eddig el nem ért erővel éjjel-nappal tovább tombol. A felderítő előretörések arcvonalunk ellen számosabba. A Labassée-esatorna és Lens között egyre tart az élénk tüzelés. Hullóharc mindkét oldalán az ellenség éjjeli felderítő vállalkozásai eredménytelenek voltak.

A német trónörökös hadseregpartja: A franciák a Chemin des Dameson ismét megtámadták a harcmezét 13. hadosztályt, amely mint eddig, ezuttal sem vesztett egy tapodtat sem a támadásával szerzett állásokból. A westfaliakból álló 155. gyalogezred az utolsó időben a franciák 21 támadását verte vissza. A Maas jobbpartján július 22-ikén badeni ezredek részei benyomultak az erősen elszáncolt Courrieres-erdőbe, az ellenségnek súlyos veszteségeket okoztak és számos fogollyal tértek vissza.

Keleti harctér:

A Keleti-tenger és a Fekete-tenger közti húzódo egész keleti arcvonal elkeseredett harcok és a német és szövetséges fegyverek nagy sikereinek színhelye.

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: Eichorn vezérezredes hadseregpartjánál az oroszok Jakobstadt mellett este hasztalanul támadtak miután reggel egy támadást széles arcvonalon megsemmisítő tűzünkkel már esirájában elfojtottunk. Dünaburgtól délnyugatra erős tüzéségi hatás után 6 hadosztályt mélyen

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.

Telefon 330.

Szerdán, július hó 25-én fél 9 órakor:

Csütörtökön, július hó 26-án fél 9 órakor:

nagy kabaré-est.

Két különböző műsor.

A „Budapesti Modern Színpad” országos hírnevű művészeinek vendégfellépte.

Helyárak: Földszinti páholyülés 5 K, I. em. páholyülés 4 K, II. em. páholyülés 2:50 K, Zártszék 4 K, Állóhely 80 f.

felkelési hadiszolgálatra fegyver nélkül alkalmas, vagy „Rokkant, minden népfelkelési szolgálata alkalmatlan”. D) Rokkant, minden népfelkelési szolgálata alkalmatlan, elbocsátandó, vagy „Jelenleg nem alkalmas.” A legújabb kórházi minősítéseket már eme fokozatok szerint eszközölték. — Az 51—52 éves népfelkelőket még akkor is azonnal szabadságot kell, ha helyettük pótlás még nem érkezett volna. Egyben a hadügyminiszterrel egyetértően elrendeli a honvédelmi miniszter, hogy a háború tartamára belépett olyan 1865—66. születésű hadiönkénteseket, akik felülvizsgálat következtében a hadsereg vagy honvédség kötelékéből kiváltak vagy kiválnak és mint népfelkelők tartattak vissza tényleges szolgálatban, szintén el kell szabadságot. — A segédszolgálatos tantereket, akiket a felülvizsgálaton „segédszolgálatos”, illetve „népfelkelési hadiszolgálatra fegyver nélkül alkalmas”-nak osztályoztak, az 1915. évi 288.738—3. sz. rendelet értelmében minden további eljárás mellőzésével azonnal szabadságot kell.

— **Kabaré a Városi Moziban.** Boros Géza kabaré-társulata a háborús vonatösszeköttetés miatt nem érkezett meg idejében városunkba és így a tegnapi hirdetett első előadásuk elmaradt. A tegnapi előadásra kiadott jegyek ma estére, a második előadásra szóló jegyek pedig holnap estére érvényesek. A két estén teljesen új változatos program kerül bemutatásra és pedig szerdán: 1. Herczeg Jenő konferál; 2. A hadihelyzet. Irta: Kövály Gyula. (Herczeg—Gellért—Czeglédy); 3. Palotai Elza; 4. A cigarettá. Irta: Gábor Andor. (Boross—Gellért); 5. Czeglédy Gyula; 6. Boross Géza; 7. Tót asszonyok. Irta: Nádas Sándor. (Boross—Herczeg—Gellért—Czeglédy). Szünet. 8. Herczeg Jenő konferál; 9. Ungarische Bakalieder. Irta: Kövály. (Herczeg—Boross); 10. Faragó Sári; 11. Boross—Herczeg duett: a) Szokj le róla! b) Optimista, pessimista! 12. Jövedelem és vagyonadó. Irta: Gábor Andor. (Boross—Gellért). — Csütörtökön: 1. Herczeg Jenő konferál; 2. Drámai színész leszek! Irta: Kövály Gyula. (Faragó Sári—Herczeg); 3. Czeglédy Gyula; 4. Kávéház. Irta: Gábor Andor. (Boross—Gellért); 5. Palotai Elza; 6. Boross Géza; 7. Új adók. Irta: Gábor Andor. (Boross—Herczeg—Gellért—Czeglédy). Szünet. 8. Herczeg Jenő konferál; 9. A hadiözeveg. Irta: Harsányi Zsolt. (Boross—Faragó Sári); 10. Faragó Sári; 11. Boross—Herczeg duett: Dal a maximumról és a minimumról. 12. Két tűz között. Irta: Balázs Sándor. (Faragó—Palotai—Boross).

— **Az álmatlanságnak,** mely rossz közérzettel, kínzó fejfájással, gyötrő és fölriasztó rémálmokkal jár, nem ritkán a gyomor és a belek működésében támadt zavarok az okozói s gyakran már kis mennyiségű természetes „Ferenc József” keserűviz használata elégséges arra, hogy az egészségi állapotban jelentékeny javulás álljon be.

Irodalom.

Az alkotmányról. A porosz alkotmány revíziója előtt, az általános választójog és a demokráciáért való harc idejében rendkívüli érdeklődésre tarthat számot Lassalle Ferdinándnak az alkotmányról és az általános választójogért vívott harcáról szóló érdekes két politikai tanulmánya. Lassalle beretválességű, ellenálthatatlan logikával fejti ki, hogy az alkotmánykérdés *hatalmi kérdés*. Kettős tanulmányának nagy jelentősége, hogy bámulatos világossággal, a megértés csodálatos művészetével állítja elénk az alkotmány lényegét és megvilágítja a politika homályos, rejtjelmes útját. Magyarországon aligha volt valaha aktuálisabb Lassallenak az alkotmányról szóló értékes és kitünő tanulmánya, mint éppen most, amikor a néptömegek politikai felszabadításáért folytatott harc, a politikai és parlamenti küzdelem a legelsőrendű, most megvalósítandó feladatává avatta az általános választójogot és a demokráciát. Lassalle két tanulmányát Somogyi Béla fordította kitünő magyarsággal és látta el bevezetéssel. Ára 1-50 korona. Megjelent a „Népszava” könyvkeres-

kedés kiadásában és minden könyvkereskedésben kapható.

Adler Frigyes pöre. Az osztrák császár amnesztia rendelete megjelent, de Adler Frigyes halálraítélten még mindig börtönében ül, ugyanakkor pedig az orosz munkások és katonák tanácsa végrehajtó bizottságának teljes jogu tagjává választotta. Ez a két esemény újból a bécsi nagy pör vádlottjának mély és igaz együttérzést keltő személye felé vonja az emberek érdeklődését. A politikai körök történetében is kimagasló és egyedülálló a meggyőződésnek az az ereje, az idealizmusnak az a fanatikus hite, amely Adler Frigvest eltöltötte. A Népszava könyvkereskedése a halálos ítélettel végződő pör után azonnal ki akarta adni a tárgyalás jegyzőkönyvét, de rajta kívül álló okokból az Adler-pör könyve csak most jelenhetett meg és gyorsírói följegyzések alapján hű képét adja a tárgyalás izgalmasan drámai menetének. A könyvet Pogány József fordította és irt hozzá bevezetést. A bevezetés közlését most sem engedélyezték. A könyvet egyáltalán csak a frontmögötti országrészekben szabad terjeszteni. A könyv ára 2-50 korona. Kapható minden könyvkereskedésben.

A tizedik isonzoói csata.

— A „Torontal” eredeti tudósítása. —

Sajtószállás, július 20.

A Monte Santo, a halál hegye.

A tizedik isonzoói csata nemcsak terepben, hanem időben is három részre oszlik. Az első május 12-én kezdődött és tíz napig tartott, hatalmas nekilendüléssel indult meg 40 kilométeres széles arcvonalon Plavatól a tengerig. Mig azonban az ellenség május 15-től kezdve a Wippach völgyétől kezdve csak egyes részleteket törtek ki a klsérel meg, május 18-ig minden igyekezetét makacsul a Plava és a Görztől keletre eső terület közt koncentrálja, mignem 19. és 21. közt délről észak felé egyre jobban veszté lendületét.

Május 22-én nyugalom az egész arcvonalon.

Következik a második, döntő cselekmény: május 23-án általános támadással indul meg, ismét a Plava és a tenger közti egész arcvonalon, három napig elkeseredetten tombol Plavatól délre, Görztől keletre, valamint a Wippach és a tenger közé eső területen, hogy 26. és 29. közt lassan ellankadjon. Ebben az időben Plavánál is, Görznel is nyilvánvaló volt, hogy az ellenségnek egészen komoly szándékai vannak, de az ellenség ebben a periódusban félreismerhetetlenül a Karszt-fensíkon kereste a mindenáron való döntést.

A harmadik rész, amely június 3-án kezdődik, magában foglalja ellenlökésünket a legdélibb arcvonalszakaszon. Június 6-án, 7-én a csata befejeződött, az apróbb utóvonaglások már nem számítanak.

Az olaszok ezuttal nem vetették magukat miadjárt teljes dühvel a Comen-fensíkra, hanem — valószínűleg hogy figyelmünket innen eltereljék — először plavai és görzi állásainkat támadták tartósan. Talán azzal a csöndes reménységgel is, hogy ha itt a támadás sikerül, arcvonalunkat északról felgöngyölítik. Az arcvonal ezen szakaszának támadását olyan demonstrációnak tekinthetjük, amely az efajta műveletek szokott keretein túl egyéb célokat is szolgált. A célt persze nem érték el, a demonstráció is kudarcot vallott. Hadvezetésünk nem sikerült megtevesztieni az Auza és a Monte San Gabriele közti állások megrohanásával. Az olaszok, mikor a csata második periódusában a Comen-fensík ellen mentek támadásba, itt is illő fogadtatásban részesültek.

Északi szárnyunk legfontosabb pontja a Monte Santo. Valamikor ájtatos elmékedések szent helye volt, tisztos kolostorával és szép kertjeivel, amelyek mélyen lehúzódtak a hegyoldalon. Ma már csak kopár, kietlen szikla, amely mint egy oltalmazó óriás-büszkén farkasszemet néz az Isonzó tulsó partján átfenygető Sabotinnal. Az olaszok minden áron kezükre akarták keríteni. Nemesak frontálisan

támadták, hanem megpróbálták azt is, hogy az oldalozó magaslatok (északon a Kuk és a Vodice, délen a San Gabriele) meghódításával félközzenek hozzá.

Mint az egész arcvonalon, itt is teljes erővel megkezdődött május 12-én reggel az olasz ágyúk pergőtüze. A legelső állások ellen főképp a nehéz és legnehezebb aknavetők dühöngtek. Valamikor a Kuk is, a vodicei magaslatok is zöldék, lüktetően elevenek voltak, mint a Monte Santo. De ma már ők is kopár, kiellen sziklatömegek, ami a bevágó gránátok és aknák hatását megszámszorozza. Minden robbanó lövedék a kőszilánkok egész gejzirjeit tépi föl, amelyek halált és pusztulást ontanak messze körben. A Karszt sziklája nem oltalmazza védőit az ellenséges lövedék ellen. Sőt! Azért az árok egész őrsége visszavonul kavernájába, mihelyt a pergőtűz megkezdődik, csak egy megfigyelő tiszt és egy-két kémlelő őrszem marad az árokban, amely nemsokára ugysem árok többé, hanem kövek, görgetegek és robbanószilánkok vad zürzavara,

A kaverna igazán nem a legkellemeőbb hely. A barlang boltzata ugyan megbírja a legnehezebb gránátot is; de a tér szűkös, tisztelnek és legénységnek össze kell préselődniük órák, sőt néha napok hosszát. A levegő hamar elhasználódik, friss pedig nem áramlik be. Sokszor a kaverna bejárata betemetődik és az emberek úgy ülnek benne, mint az élve temetkezők. Éljen-szomjan, lélegzethez alig jutva kell kivánniok a pillanatot, mikor az ellenség ágyúi elhallgatnak és átengedik a játékot gyalogságuknak. Ez aztán a szabadság, a megváltás pillanata számukra! Az őrszem első jeladására földolgozzák, fölkiűdik magukat az omladékok alól, friss levegővel lakatják tüdejüket és rávetik magukat az ellenségre, amellyel aztán megfizettének az elszennvedett órákért, napokért. A támadás és a rákövetkező közelharc az olaszoknak maga a halálos veszedelem, a mieinknek a földalatti kínok, szenvedések vége. Ez az erkölcsi különbség nagyban hozzájárul a számbeli különbség kiegyenlítéséhez. Az olasz katona ma már jól verekszik, bravurosán támad, de a kizitusában, az ember-ember ellen való döntő viaskodásban már nem bírja a mieink fölényét.

(Folytatjuk.)

1927—1917. szám.

595—1

Hirdetmény.

Tiszaszentmiklós község mintegy 800 holdnyi parti és cirka 1200 holdnyi réti területeken gyakorlándó vadászati jogát az e hó 31. napján a község háza tanácsstermében tartandó árverésen folyó évi augusztus hó 1-től 1923 évi július hó 31-ig terjedő 6 évre haszonbérbe adja.

A haszonbér mindig augusztus 1-én előre fizetendő.

Tiszaszentmiklós, 1917. évi július hó 22-én.

Községi előljáróság.

Gyors- és gépirásban

Járás, lehetőleg irodai gyakorlattal bíró hölgyek felvételnek a Torontálmezei Takaré- és Hitelbanknál.



Tikkasztó melegben, a test kimerülésekor, fárasztó munkánál, gyaloglásnál, sportolásnál közismert a Brázay

Menthol-sós borszesz

csodás hatása!

A buvárhajóharc újabb sikere.

Berlin, július 25. Délutáni távirat. Hivatalos jelentés:

Buvárhajóink újabban összesen hatvanegyezer brutto tonnatartalmu hajóteret súlyosztettek el.

A nemzeti muzeum igazgatója meghalt.

Budapest, július 25. Szalay Imre báró, a Nemzeti Muzeum igazgatója kedden hajnalban Ausztriában Wöslau mellett, ahova súlyos betegsége miatt üdülni ment, meghalt.

A munkások küldöttsége a miniszterelnöknél.

Budapest, július 25. Délutáni távirat. A munkások küldöttsége Garbai Sándor vezetésével ma délelőtt nyújtotta át Eszterházy Mór gróf miniszterelnöknek a közlelmezés bajai ügyében készített beadványukat

Eszterházy miniszterelnök Mezőssy Béla földmívelésügyi miniszter társaságában fogadta a küldöttséget és a kormány mielőbbi döntését helyezte kilátásba.

Nagybecskerek r. t. város polgármesterétől.

2030—1917. árva szám. 597—1

Hirdetmény.

A hadiárvának és hadirokkantak gyermekeinek középfokú és felsőbb iskolai tanulmányok folytatására adandó nevelési segélyekről szóló 2000—1917. M. E. rendelet alapján értesitem az érdekelteket, hogy a nevelési segély kérelmezésénél felhasználandó úrlapot a pártfogó illetőleg tanácsadó, vagy a gyermek törvényes képviselője jelentkezése esetén Giffinger Zsigmond vár. aljegyző irodájában átveheti, a szükséges felvilágosításokat és utbaigazításokat pedig a vár. közgyám irodájában megkaphatja.

Értesitem az érdeklődőket, hogy a kérelem csak az előírt úrlapon fogadjatik el, mely úrlap a valóságnak megfelelően kitöltve és a kérelem adatait, illetve jogcímét igazoló okmányokkal felszerelve a polgármesterhez nyújtandó be. Az úrlap és mellékleteinek a polgármesterhez való benyújtása előtt az úrlap IV. pontjában foglaltakat annak az iskolának vezetőjével (igazgató, rectorok) kell igazolni, melyet a tanuló utoljára látogatott vagy amelyben magánvizsgálatot tett.

Az érdekeltek kísérjék figyelemmel a legközelebb kiadandó pályázati hirdetményt.

Nagybecskerek, 1917. évi július hó 20-án.

Dr. Perisics Zoltán
polgármester.

816—1917. szám. 596—3.1

Árverési hirdetmény.

Felsőaradi község tulajdonát képező 400 hold szántó folyó hó 29-én reggel 8 órakor a helyszínen 1 holdas parcellákban nyilvános szóbeli árverésen örökáron eladatik.

Feltételek alulírott jegyzőnél megtudhatók.
Alsóaradi, 1917. évi július hó 24-én.

Jedlicska, jegyző.

Különböző butorok
és egy féderes kocsi

eladó

Melenczei-ut. 413.

szám alatt.

Mozi mindenütt!

Moziberendezéseket 3000 gyertyafénnyel (villany nélkül) berendez

Geiduschek Ignác
Nagybecskerek.



Üzembem megtekinthető mindenkor a
Modern Moziban
Nagybecskereken.

Helybeli beszerzési források.

Biztosítási ügynökségek:

Frans J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József fkg.-u.
Rigó István (Első M. Ált.) Szerb egyház épület.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Hunyadi-u.

Borbély és fodrász:

Ikity, Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-utca.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkerekedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatruhás:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 9.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mészik Imre, Pószügyi palota.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogéria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mészik R. özvegye, Hunyadi-utca.
Schwab Albert Hunyadi-utca.

Fényképezés:

Kremser István, Gizella-part.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis E., Erzsébet-hídon túl, Ambrózy szappangyár épületében.

Fűszerkereskedő:

Blesz Ferenc, Megyeház-u. 2. Tarnai-féle ház.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temevári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kollarich Gábor, Melenczei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműaru-, rövidárúüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papírkereskedés:

Almágy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-szállóval szemben).

Kőművesek:

Hoff N. és társa.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézimunkaüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kalap divatterem és előnyomda:

Szehr Mariska, Gizella-part. Kurländer-udvar.

Női kalap divatterem és kalapvasalás:

Andresz A. Fötér, Bauer-ház.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.

Sirkóráktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához“ c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és Társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-utca

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és Fia.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.
Kurländer Imre, Korona-utca.

Uridivatruhás:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király söreszarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Máttyás, Otthon-söreszarnok.
Tóth Lajos, a nagyhid mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Munkáslányok

azonnal felvételnek

helyi nagyobb iparvállalatnál.

HIRDETESEKET JUTANYOS ARÉRT
KÖZÜL A „TORONTAI“ POLITIKAI
NAPILAP KIADÓHIVATALA.

Kiadó: Pleitz Fer. Pál.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.

Szerkesztő: Nagybecskerek utca 1. hová lemi részét den közlemény

Kiadó: Pleitz Fer.

Pleitz Fer. nyomdája, Zápolya-utca 1. hirdetések és a lap vonatkozó intézendők.

Nagybecskerek

Budapest

Csapat

novitzi vas

orosznak

lyaudvarán

Am

dalut volt.

Cser

odik orosz

erős orosz

Eddig

Hódol

Tarno

Bécs

nak Bécsbe

meleghang

uralkodóhoz

kalmából.

Wol

elő

Berlin

nökség jele

Keletga

művelti te

megközelítő

Eddig három

rületet rag

Az or

támadását

lyos veszte

Stanis

kor számos

tábori löve

és élelmis

taink szak

A ny

eltörpülnek

zércsata m

Semle

zivánk

Zür

Tagesanze

keletgalli

teljes erő

eseménye

a háboru

mények k

válását e

közü.

A Wo

Ber

jelentí sz

Flan

tűzharc